

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2014. gada 27. martā*

Jūras transports — Regula (EEK) Nr. 3577/92 — Jēdziens “jūras kabotāža” — Kruīzu pakalpojumi — Kruīzs pa Venēcijas lagūnu, Itālijas teritoriālo jūru un Po upi — Izbraukšana un ierašanās vienā un tajā pašā ostā

Lieta C-17/13

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Consiglio di Stato* (Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2012. gada 20. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2013. gada 14. janvārī, tiesvedībā

Alpina River Cruises GmbH,

Nicko Tours GmbH

pret

Ministero delle infrastrutture e dei trasporti – Capitaneria di Porto di Chioggia.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents), tiesneši K.G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*], A. O’Kifs [*A. Ó Caoimh*], K. Toadere [*C. Toader*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],

ģenerāladvokāts P. Kruss Viljalons [*P. Cruz Villalón*],

sekretāre A. Impellicēri [*A. Impellizzeri*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 24. oktobra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Alpina River Cruises GmbH* un *Nicko Tours GmbH* vārdā – *A. Clarizia, A. Veronese* un *R. Longanesi Cattani, avvocati,*

— Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *M. Salvatorelli, avvocato dello Stato,*

— Eiropas Komisijas vārdā – *G. Conte* un *L. Nicolae*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2013. gada 19. decembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – itāļu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 1992. gada 7. decembra Regulu (EEK) Nr. 3577/92, ar ko piemēro principu, kurš paredz jūras transporta pakalpojumu sniegšanas brīvību dalībvalstīs (jūras kabotāža) (OV L 364, 7. lpp.).
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp saskaņā ar Šveices tiesībām dibinātu sabiedrību *Alpina River Cruises GmbH* un saskaņā ar Vācijas tiesībām dibinātu sabiedrību *Nicko Tours GmbH* (turpmāk tekstā abas kopā – “*Alpina un Nicko Tours*”) un *Ministero delle infrastrutture e dei trasporti – Capitaneria di Porto di Chioggia* [Infrastruktūras un transporta ministrija – Kjodžas ostas pārvalde (Itālija)] par šīs iestādes atteikumu ļaut *Alpina un Nicko Tours* šķērsot Itālijas teritoriālo jūru, izmantojot ar Šveices karogu kuģojošu tūrisma kuģi.

Atbilstošās tiesību normas

Regula Nr. 3577/92

- 3 Saskaņā ar Regulas Nr. 3577/92 1. panta 1. punktu:

“No 1993. gada 1. janvāra uz Kopienas kuģu īpašniekiem, kuru kuģi ir reģistrēti dalībvalstī un peld ar dalībvalsts karogu, attiecas jūras transporta pakalpojumu sniegšanas brīvība dalībvalstī (jūras kabotāža), ja šie kuģi atbilst visiem kabotāžas veikšanas nosacījumiem šajā dalībvalstī [..].”

- 4 Šīs regulas 2. pantā ir noteikts:

“Šajā regulā:

- 1) “Jūras transporta pakalpojumi dalībvalstī (jūras kabotāža)” ir pakalpojumi, kurus parasti sniedz par atlīdzību un kuri jo īpaši ietver:
  - a) kontinentālo kabotāžu: pasažieru vai kravu pārvadāšanu pa jūru starp ostām, kas atrodas kontinentā vai vienas un tās pašas dalībvalsts teritorijā, neiegiežoties salās;
  - b) piegādes pakalpojumus atklātā jūrā: pasažieru vai kravu pārvadāšanu pa jūru starp jebkuru dalībvalsts ostu un iekārtām vai konstrukcijām, kas atrodas uz šīs dalībvalsts kontinentālā šelfa;
  - c) salu kabotāžu: pasažieru vai kravu pārvadāšanu pa jūru starp:
    - ostām, kas atrodas vienas un tās pašas dalībvalsts kontinentālajā daļā un uz vienas vai vairākām salām,
    - ostām, kas atrodas uz vienas un tās pašas dalībvalsts salām.

[..]”

- 5 Saskaņā ar minētās regulas 3. panta 1. punktu “attiecībā uz kuģiem, kas veic kontinentālo kabotāžu, un pasažieru lineriem [kruīzu kuģiem] atbildību par visiem jautājumiem saistībā ar kuģa komandas komplektēšanu uzņemas dalībvalsts, kurā kuģis ir reģistrēts (karoga valsts), izņemot kuģus, kuru tonnāža nepārsniedz 650 bruto tonnas, kuriem var piemērot pakalpojumu sniegšanas valsts nosacījumus”.

- 6 Regulas Nr. 3577/92 6. panta 1. punktā ir noteikts:

“Iznēmuma kārtā no šīs regulas īstenošanas uz laiku izslēdz šādus jūras transporta pakalpojumus, ko veic Vidusjūrā un gar Spānijas, Portugāles un Francijas krastiem:

— kruīzu pakalpojumus līdz 1995. gada 1. janvārim,

[..].”

Itālijas tiesības

- 7 Saskaņā ar Itālijas Navigācijas kodeksa, kas ticis apstiprināts ar Karaļa 1942. gada 30. marta Dekrētu Nr. 327, ar grozījumiem (turpmāk tekstā – “INK”) 224. pantu:

“1. Kabotāžas pakalpojums starp [Itālijas] Republikas ostām saskaņā ar [Regulu Nr. 3577/92] attiecas uz Kopienas kuģu īpašniekiem, kuru kuģi ir reģistrēti Eiropas Savienības dalībvalstī un peld ar šīs dalībvalsts karogu, ja šie kuģi atbilst visiem kabotāžas pakalpojumu veikšanas nosacījumiem šajā dalībvalstī.

2. 1. punktā minētie nosacījumi attiecas uz kuģiem, kas sniedz jūras transporta pakalpojumus no ostām, ličiem un pludmalēm.”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 8 *Alpina* un *Nicko Tours* attiecīgi ir kuģu īpašnieks un ar Šveices karogu kuģojoša tūrisma kuģa MS “Bellissima” lietotāja sabiedrība.
- 9 Šīs sabiedrības bija paredzējušas veikt aptuveni vienu nedēļu ilgu kruīzu, kas 2012. gada 16. martā sāktos ar izbraukšanu no Venēcijas (Itālija) un kas sastāvētu no Venēcijas lagūnas šķērsošanas ceļā līdz Kjodžai (Itālija), teritoriālās jūras šķērsošanas starp Kjodžu un Porto Levante (Itālija), kuģošanas pa Po upi aptuveni 60 kilometrus līdz pat Polesellas ciematam (Itālija) un no atgriešanās Venēcijā pa šo pašu maršrutu pretējā virzienā.
- 10 Daļas no Itālijas teritoriālās jūras – posmā, kas atrodas starp Kjodžas un Porto Levante ostām, – šķērsošana bija nepieciešama “Bellissima” izmēra dēļ, kas tam liedza kuģot pa kanālu, kas savieno Kjodžu un Po upi.
- 11 Pirms šī ceļojuma *Alpina* un *Nicko Tours* bija iesniegušas *Ministero delle infrastrutture e dei trasporti – Capitaneria di Porto di Chioggia* lūgumu atļaut šķērsot minēto jūras daļu. Šī iestāde ar 2012. gada 12. marta lēmumu noraidīja šo lūgumu ar pamatojumu, ka jūras kabotāžu varot veikt tikai ar Eiropas Savienības dalībvalsts karogu kuģojoši kuģi.
- 12 *Alpina* un *Nicko Tours* apstrīdēja šo lēmumu *Tribunale amministrativo regionale per il Veneto* (Veneto reģiona administratīvā tiesa). Pēdējā minētā ar 2012. gada 12. aprīļa spriedumu noraidīja prasību, uzskatīdama, ka attiecīgais pakalpojums ir iekļaujams Regulā Nr. 3577/92 minētajā jēdzienā “jūras kabotāža” un tārad pakļauts INK 224. pantā paredzētajai kabotāžas pakalpojumu attiecināšanai “uz Kopienas kuģu īpašniekiem, kuru kuģi ir reģistrēti Eiropas Savienības dalībvalstī un peld ar šīs dalībvalsts karogu, ja šie kuģi atbilst visiem kabotāžas pakalpojumu veikšanas nosacījumiem šajā dalībvalstī”.

- 13 *Alpina* un *Nicko Tours* pārsūdzēja šo spriedumu *Consiglio di Stato* [Augstākajā administratīvajā tiesā], norādot, ka jēdziens “jūras kabotāža” ir attiecināms tikai uz pakalpojumiem, kas tiešām ir pārvadāšana pa jūru. Attiecīgais kruīzs neesot saistīts ar šādu pārvadāšanu, jo, izņemot iso teritoriālās jūras šķērsošanu starp Kjudžu un Porto Levanti, tas tiek veikts iekšējos ūdeņos.
- 14 *Consiglio di Stato* apturēja minētā sprieduma izpildi. Attiecībā uz pārējo tā nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālo jautājumu:

“Vai [Regula Nr. 3577/92] ir jāinterpretē tādējādi, ka tā ir piemērojama kruīziem, kas tiek veikti starp vienas dalībvalsts ostām, neuzņemot un neizlaižot šajās ostās dažādus pasažierus, ja šie kruīzi sākas un beidzas ar vienu un to pašu pasažieru iekāpšanu un izkāpšanu vienā un tajā pašā dalībvalsts ostā?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 15 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai uz kruīzu, kas ar vieniem un tiem pašiem pasažieriem sākas un beidzas tajā pašā tās dalībvalsts, kurā tas tiek veikts, ostā, attiecas jēdziens “jūras kabotāža” Regulas Nr. 3577/92 izpratnē.
- 16 Itālijas valdība un Eiropas komisija ierosina sniegt apstiprinošu atbildi uz uzdoto jautājumu, savukārt *Alpina* un *Nicko Tours* uzskata, ka nav vajadzības atbildēt uz šo jautājumu. Tās konstatē, ka Regula Nr. 3577/92 attiecas uz jūras transportu un ka līdz ar to šī regula nav piemērojama upju kruīzam, kāds ir pamatlietas priekšmets. Līdz ar to drīzāk tā vietā, lai sniegtu iesniedzējtiesas lūgto interpretāciju, būtu jānosprīž, ka Regula Nr. 3577/92 katrā ziņā neattiecas uz kruīziem, kuru maršruts galvenokārt ietver ūdeņus, kas nav jūras ūdeņi.
- 17 Šajā ziņā, protams, no Regulas Nr. 3577/92 1. panta 1. punkta izriet, ka tā attiecas tikai uz transporta pakalpojumiem dalībvalstī (kabotāža), kas ir saistīta ar jūras ūdeņiem. Tādējādi, kā to pareizi konstatē *Alpina* un *Nicko Tours*, ūdensceļu transporta pakalpojumi, kas tiek sniegti dalībvalstī, bet ko neraksturo jūras ūdensceļu pazīme, netiek regulēti ar šo regulu. Šādi pakalpojumi savukārt ietilpst Padomes 1991. gada 16. decembra Regulas (EEK) Nr. 3921/91, ar ko paredz nosacījumus, saskaņā ar kuriem ārvalstu pārvadātāji drīkst pārvadāt kravas vai pasažierus pa dalībvalsts iekšējiem ūdensceļiem (OV L 373, 1. lpp.), piemērošanas jomā.
- 18 Tomēr pretēji *Alpina* un *Nicko Tours* apgalvojumiem nešķiet, ka kruīzs, kas ir pamatlietas priekšmets, būtu tāds, kas nav galvenokārt saistīts ar jūras ūdeņiem.
- 19 Regulā Nr. 3577/92 minētais jēdziens “jūra” nenozīmē tikai teritoriālo jūru 1982. gada 10. decembrī Montegobejā (Jamaika) parakstītās, 1994. gada 16. novembrī spēkā stājušās un ar Padomes 1998. gada 23. marta lēmumu 98/392/EK (OV L 179, 1. lpp.) Eiropas Kopienas vārdā apstiprinātās ANO Jūras tiesību konvencijas izpratnē, bet tas ietver arī iekšējos jūras ūdeņus, kas atrodas uz krasta pusi līdz teritoriālās jūras bāzes līnijai (šajā ziņā skat. spriedumu Komisija/Spānija, C-323/03, EU:C:2006:159, 25.–27. punkts).
- 20 Līdz ar to, pat pieņemot, ka *Alpina* un *Nicko Tours* pareizi apgalvo, ka jūras daļas starp Kjudžu un Porto Levanti šķērsošana pati par sevi ir pārāk nenozīmīga, lai pamatlietas kruīzu raksturotu kā jūras ūdeņu kruīzu, viņu tēze, saskaņā ar kuru minētais kruīzs ir tāds, kas nav galvenokārt saistīts ar jūras ūdeņiem, ar nosacījumu, ka tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai, katrā ziņā šķiet nepamatota, jo citas ceļojuma daļas, izņemot minēto, piemēram, kuģošanai izmantotās zonas Venēcijas lagūnā un Po upes atzarā, ir daļa no Itālijas Republikas iekšējiem jūras ūdeņiem.
- 21 Regulas Nr. 3577/92 interpretācijas, ko lūgusi sniegt iesniedzējtiesa, nozīmi turklāt neietekmē apstākļi, ka kuģis, ar ko tiek veikts attiecīgais kruīzs pamatlietā, kuģo ar Šveices karogu.

- 22 Minētā strīda risinājums ir atkarīgs no tā, vai INK 224. pantā paredzētās kabotāžas pakalpojuma starp Itālijas ostām attiecināšanas “uz Kopienas kuģu īpašniekiem, kuru kuģi ir reģistrēti Eiropas Savienības dalībvalstī un peld ar šīs dalībvalsts karogu”, piemērošana pret *Alpina* un *Nicko Tours* saistībā ar kruīzu, kas tika veikts, izmantojot minēto kuģi, kurš kuģo ar Šveices karogu, bija tiesiska. Kā tas ir apstiprināts iesniedzējtiesas nolēmumā, no šī 224. panta izriet, ka tajā noteiktā attiecināšana ir saistīta tikai ar Regulā Nr. 3577/92 paredzētajiem kabotāžas pakalpojumiem. Līdz ar to, lai tai būtu iespējams noteikt, vai kruīzs, kas sākas un beidzas tajā pašā ostā, ir kabotāžas pakalpojums INK 224. panta izpratnē, iesniedzējtiesai vispirms ir jānoskaidro, vai šāds kruīzs ietilpst Regulā Nr. 3577/92 paredzētajos kabotāžas pakalpojumos.
- 23 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, Tiesai ir jāsniedz iesniedzējtiesas lūgtā interpretācija bez vajadzības mainīt vai paplašināt prejudiciālā jautājuma priekšmetu tādā izpratnē, kā bija ierosinājušas *Alpina* un *Nicko Tours*.
- 24 Lai atbildētu uz uzdoto jautājumu, vispirms ir jānorāda, ka no jēdziena “pasažieru laineri [kruīzu kuģi]” Regulas Nr. 3577/92 3. panta 1. punktā un no šīs regulas 6. panta 1. punktā līdz 1995. gada 1. janvārim paredzētā piemērošanas izņēmuma atsevišķiem kruīziem nepārprotami izriet, ka kruīzi ietilpst transportu veidos, uz kuriem attiecas šī regula.
- 25 Turklāt, tā kā Regulas Nr. 3577/92 vienīgais priekšmets ir “jūras kabotāža”, šīs regulas piemērošanas jomā ietilpst tikai šim jēdzienam atbilstoši kruīzi.
- 26 Tā kā minētais jēdziens Regulas Nr. 3577/92 1. panta 1. punktā un 2. panta 1. punktā ir definēts ar vārdiem “jūras transporta pakalpojumi dalībvalstī”, ir jāuzskata, ka katrs kruīza pakalpojums, kas parasti tiek sniegts pret atlīdzību dalībvalsts jūras ūdeņos, ietilpst šīs regulas piemērošanas jomā.
- 27 Ja tāds kruīzs ar vieniem un tiem pašiem pasažieriem sākas un beidzas tajā pašā ostā, tad nedz šīs izbraukšanas un ierašanās ostas identitāte, nedz šo pasažieru identitāte nevar būt iemesls tam, lai Regula Nr. 3577/92 nebūtu piemērojama.
- 28 Bez šaubām, Regulas Nr. 3577/92 2. panta 1. punkta a)–c) apakšpunktā uzskaitītie transporta pakalpojumi ir aprakstīti kā tādi, kuru izbraukšanas un ierašanās ostas ir dažādas. Tomēr šī uzskaitē, kuras ievadā ir vārdi “jo īpaši”, nav pilnīga, un tās iedarbība nevar būt tāda, ka no šīs regulas piemērošanas jomas tiek izslēgts transports, ko raksturo jūras kabotāžas būtiskās pazīmes, kas ir ietvertas minētajā vārdkopā “jūras transporta pakalpojumi dalībvalstī” (šajā ziņā skat. spriedumu Komisija/Griekija, C-251/04, EU:C:2007:5, 28. un 32. punkts).
- 29 Tādējādi uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka uz jūras transporta pakalpojumu, kas ir kruīzs, kurš ar tiem pašiem pasažieriem sākas un beidzas dalībvalsts, kurā tas tiek veikts, tajā pašā ostā, attiecas jēdziens “jūras kabotāža” Regulas Nr. 3577/92 izpratnē.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 30 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

Uz jūras transporta pakalpojumu, kas ir kruīzs, kurš ar tiem pašiem pasažieriem sākas un beidzas dalībvalsts, kurā tas tiek veikts, tajā pašā ostā, attiecas jēdziens “jūras kabotāža” Padomes 1992. gada 7. decembra Regulas (EEK) Nr. 3577/92, ar ko piemēro principu, kurš paredz jūras transporta pakalpojumu sniegšanas brīvību dalībvalstīs (jūras kabotāža), izpratnē.

[Paraksti]